

N:o 14.

Ank. till Riksd. kansli den 24 april 1906, kl. 12 midd.

Betänkande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse af 3 § 7 mom. i förordningen angående mantalsskrifning den 6 augusti 1894.

Sedan Kungl. Maj:t genom proposition, n:o 49, af den 2 sistlidne februari föreslagit Riksdagen att antaga ett propositionen bilagdt förslag till lag angående villkorlig frigifning, har Kungl. Maj:t i en till bevillningsutskottet hänvisad proposition, n:o 61, af den 16 berörda februari, föreslagit Riksdagen att, under förutsättning af bifall till omnämnda lagförslag, antaga ett vid sistnämnda proposition fogadt förslag till förordning om ändrad lydelse af 3 § 7 mom. i förordningen angående mantalsskrifning den 6 augusti 1894.

Berörda af Kungl. Maj:t framlagda författningsförslag är af följande lydelse:

Förslag

till

Förordning om ändrad lydelse af 3 § 7 mom. i nämnda förordningen angående mantalsskrifning den 6 augusti 1894.

Häri genom förordnas, att 3 § 7 mom. i förordningen angående mantalsskrifning den 6 augusti 1894 skall erhålla följande ändrade lydelse:

Bih. till Riksd. Prot. 1906. 5 Saml. 1 Afd. 14 Häft. (N:o 14.)

Den, som undergår frihetsstraff eller tvångsarbete, mantalsskrifves inom det distrikt, i hvars mantalslängd han senast varit uppförd, så vida icke under straff- eller tvångsarbetstiden sådana förhållanden inträffat, att han på grund däraf bort, därest han vistats på fri fot, annorstädes mantalsskrifvas. Är fånge i enlighet med särskild lag villkorligt frigifven, skall under tiden i fråga om mantalsskrifning så anses, som vore han fortfarande intagen i straffanstalten.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1907.

I förevarande kungl. proposition har åberopats bifogadt utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 16 sistlidne februari, hvaraf inhämtas, att chefen för finansdepartementet vid ärendets fördragning inför Kungl. Maj:t anført följande:

»Sedan Eders Kungl. Maj:t den 25 maj 1900 uppdragit åt en kommitté, bland annat, att upprätta förslag om villkorlig frigifning, har af kommittén den 17 maj 1902 afgifvits, jämte förslag till lag angående villkorlig frigifning, ett af innehållet i berörda lagförslag föranledt förslag till förordning om ändrad lydelse af 3 § 7 mom. i förordningen angående mantalsskrifning den 6 augusti 1894.

I nämnda författningsrum är föreskrifvet, att kronoarbetskarl och fånge skall mantalsskrifvas inom det distrikt, i hvars mantalslängd han senast varit uppförd, såvida icke under arbets- eller fängelsetiden sådana förhållanden inträffat, att han på grund däraf bort, därest han vistats på fri fot, annorstädes mantalsskrifvas.

Kommitténs ofvannämnda ändringsförslag afsåg sådant tillägg till sagda moment, att fånge, som vore i enlighet med ofvannämnda af kommittén föreslagna lag villkorligt frigifven, skulle under tiden i fråga om mantalsskrifning så anses, som vore han fortfarande intagen i straffanstalten.

Till motivering af detta förslag anförde kommittén följande.

Då fånge i enlighet med lagen angående villkorlig frigifning lösgåfves på prof, vore antagligt, att han, där det lämpligen kunde ske, komme att få sig anvisad såsom vistelseort den kommun, där han före intagningen i fängelset senast mantalsskrifvits och hvarest han under fängelsetiden på grund af gällande mantalsskrifningsförordning i vanliga fall alltjämt vore eller borde vara mantalsskrifven. Det kunde dock

inträffa, att annan vistelseort anvisades honom, men i sådant fall syntes icke däraf böra föranledas ombyte af mantalsskrifningsort. Fattigvårdsutgifter under efterföljande tid skulle möjligen genom dylikt ombyte ådragas den kommun, inom hvilken den frigifne efter anvisning finge sin bostad, och utsikten till sålunda ökad fattigvårdstunga skulle i många fall inom kommunen alstra afvoghet mot den frigifne, hvarigenom hans ställning försvårades. Jämväl för skyddsföreningar och enskilde, som vore hugade att stödja den frigifne och bereda honom lämpligt arbete, ökades svårigheten att skaffa honom anställning å ort, där förhållandena eljest syntes lämpliga. Med afseende å dessa omständigheter syntes det ändamålsenligt, att förenämnda stadgande i mantalsskrifningsförordningen erhöles den förändrade lydelse, som kommittén föreslagit.

Såväl Eders Kungl. Maj:ts samtliga befallningshafvande som Eders Kungl. Maj:ts och rikets kammarrätt hafva i infordrade underdåniga utlåtanden öfver kommitténs ifrågakvarande förslag förklarar sig icke hafva något att däremot erinra.

Genom nådig proposition den 2 innevarande februari har Eders Kungl. Maj:t, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslagit Riksdagen att antaga, bland annat, förslag till lag angående villkorlig frigifning. Enligt detta förslag är för fånge, som villkorligt frigifves, stadgad viss prøfvotid, utgörande så lång tid, som vid frigifningen återstår af straffet, men i hvarje fall minst ett år. Under denna prøfvotid är den frigifne underkastad särskild tillsyn och i regel pliktig att vistas å honom vid frigifningen anvisad vistelseort, utom hvilken han ej utan särskildt medgifvande äger uppehålla sig.

Med hänsyn härtill och på de af kommittén anförda skäl anser jag, att, under förutsättning att berörda lagförslag varder upphöjdt till lag, i gällande mantalsskrifningsförordning af den 6 augusti 1894 bör inrymmas en bestämmelse därom, att villkorligt frigifven fånge skall under den tid, detta förhållande varar, i fråga om mantalsskrifning så anses, som vore han fortfarande intagen i straffanstalten. En sådan bestämmelse kan, på sätt kommittén föreslagit, lämpligen införas såsom ett tillägg till 3 § 7 mom. i nämnda förordning.

I sammanhang härmed torde, enär kronoarbetskåren numera upphört att finnas, men den i omförmälda moment i fråga om kronoarbetskarl stadgade regel bör gälla och väl äfven redan nu tillämpas beträffande den, som undergår tvångsarbete, momentet böra i någon mån omredigeras.

Då förevarande stadgande tillhör de delar af mantalsskrifningsförordningen, som ligga till grund för utgörande af allmänna utskylder, lär den ifrågasatta ändringen däraf tarfva Riksdagens godkännande.»

Riksdagen har visserligen förklarat sig icke kunna oförändradt godkänna ofvan omförmälda förslag till lag angående villkorlig frigifning, utan i stället för sin del antagit ett inom Riksdagen uppgjort förslag till lag i ämnet. Sistnämnda förslag företer emellertid allenast några smärre skiljaktigheter af formell art från det af Kungl. Maj:t framlagda författningsförslaget och är i de delar, med hvilka förevarande proposition om ändring af mantalsskrifningsförordningen äger sammanhang, likalydande med Kungl. Maj:ts förslag.

Då bevillningsutskottet icke har något att erinra mot det nu ifrågavarande författningsförslaget, hemställer utskottet,

att förevarande, af Kungl. Maj:t framlagda förslag till förordning om ändrad lydelse af 3 § 7 mom. i förordningen angående mantalsskrifning den 6 augusti 1894 måtte af Riksdagen godkännas.

Stockholm den 23 april 1906.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.
